LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
Teisės akto projekto lydraštis
2026-09-04 Nr. G-9041

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 19, 01103 Vilnius, tel. +370 5 239 1001,
El. paštas zum@zum.lt, **http://www.zum.lt**
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188675190

Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2026- Nr. _____

Į _____ Nr. _____

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVŪNŲ GEROVĖS IR APSAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-500 2, 10, 12 IR 17 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIV-2171 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-682(3)“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, vykdydama Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko pavedimą parengti ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei suderintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2, 10, 12 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2171 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-682(3)“ projektą (toliau – Projektas), įformintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio 2025 m. gruodžio 1 d. raštu Nr. S-4749, ir įgyvendindama Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2025 m. lapkričio 28 d. sprendimo Nr. SV-S-474 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 2 punktą, teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2, 10, 12 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2171 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-682(3)“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

I. Sprendžiama problema	Nutarimo projekte teikiama Vyriausybės išvada dėl Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2, 10, 12 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2171 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-682(3) (toliau – Projektas). Projektu siūloma iš esmės pakeisti galiojantį kompensavimo už komercinės veiklos, kurios tikslas – gauti ar parduoti kailius, nutraukimą modelį ir nustatyti naują kompensacijų apskaičiavimo ir mokėjimo tvarką. Įvertinus Projektą, nustatyta, kad siūlomas teisinis reguliavimas: • neatitinka Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2025 m. kovo 19 d. nutarimo turinio ir juo nustatyto reguliavimo apimties; • sukuria reikšmingą, objektyviai neapibrėžtą ir neįvertintą valstybės biudžeto lėšų poreikį;

	• nenustato esminių kompensavimo mechanizmo elementų įstatymo lygmeniu; • valstybės institucijoms numato funkcijas, nesuderinamas su jų kompetencija ir galiojančiu teisiniu reguliavimu; • nustato specialų žalos atlyginimo mechanizmą, nesuderintą su Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.271 straipsnyje įtvirtinta valstybės civilinės atsakomybės sistema; • gali sukelti papildomų teisinių rizikų, susijusių su Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių taikymu. Šios aplinkybės kelia riziką tinkamam konstitucinių teisinio aiškumo, teisinio tikrumo, proporcingumo ir atsakingo valstybės finansų valdymo principų įgyvendinimui.
II. Siūlomos priemonės	Nutarimo projektu siūloma pritarti Projekto siekiui tikslinti kompensavimo ūkio subjektams už komercinės veiklos, kurios tikslas – gauti ar parduoti kailius, nutraukimą mechanizmą, tačiau iš esmės nepritarti Projektui (teisinio reguliavimo priemonėms) ir siūlyti Seimui svarstyti bei priimti pirminį Įstatymo projektą Nr. XVP-682.
III. Priemonių kaštai	Nutarimo projektu siūlomoms priemonėms įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės. Pagal VĮ Žemės ūkio duomenų centro pateiktą informaciją, 2026 m. sausio 1 d. audines laikė 40 laikytojų, kurie buvo įregistravę 50 bandų ir laikė 703 777 audines, o šinšilas laikė 24 laikytojai, laikę 20 083 šinšilas. 2024–2026 m. laikotarpiu dėl veiklos nutraukimo kompensacijų kreipėsi 10 ūkio subjektų, kuriems išmokėta apie 293 tūkst. Eur kompensacijų. Vertinant Projekto Nr. XVP-682(3) siūlomą teisinį reguliavimą pažymėtina, kad jame numatytas individualiu verslo vertinimu grindžiamas kompensavimo modelis galėtų lemti papildomą administracinę naštą ūkio subjektams ir valstybės institucijoms.
IV. Nauda visuomenei	Nutarimo projektu siekiama užtikrinti teisinio reguliavimo aiškumą, nuoseklumą ir atitiktį Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo suformuotai praktikai, racionalų valstybės biudžeto lėšų planavimą ir atsakingą viešųjų finansų valdymą, taip pat išvengti teisinio neapibrėžtumo ir galimų ginčų dėl kompensacijų skyrimo bei jų apskaičiavimo.

Papildomai pažymėtina, kad, atsižvelgdama į Nutarimo projektu siūlomą Vyriausybės poziciją iš esmės nepritarti Įstatymo projekte Nr. XVP-682(3) siūlomoms teisinio reguliavimo priemonėms ir siekdama sudaryti sąlygas nuosekliam kailinės žvėrininkystės veiklos nutraukimui šalyje, Žemės ūkio ministerija siūlo parengti Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2, 10, 12 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2171 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir jame nustatyti, kad:

– kailinės žvėrininkystės veiklos uždraudimo data nukeliama iki 2030 m. sausio 1 d.,

– papildomu pereinamuoju laikotarpiu kailinės žvėrininkystės veiklą galėtų tęsti tik tie ūkio subjektai, kurie 2026 m. gruodžio 31 d. teisėtai vykdė šią veiklą,

– papildomu pereinamuoju laikotarpiu ūkio subjektams, iki 2029 m. gruodžio 31 d. nutraukusiems veiklą, būtų taikomos 2026 metais galiojančios kompensavimo priemonės,

nustatytos pagal Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2, 10, 12 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2171 5 straipsnio 3–5 dalis, t. y. už veiklos nutraukimą po 1 Eur dydžio kompensacija už kailinį žvėrelį ir kompensacijos už ūkio subjektams nuosavybės teise priklausančių statinių, kurie tinkami tik šiai komercinei veiklai vykdyti, nugriovimą ir juos nugriovus likusių statybinių atliekų sutvarkymą ir išvežimą, ir (ar) įrenginių, skirtų komercinei veiklai, kurios tikslas – gauti ar parduoti kailius, vykdyti, sunaikinimą bei atliekų sutvarkymą ir išvežimą pagal galiojančius teisės aktus.

Ministerijos nuomone, papildomo pereinamojo laikotarpio nustatymas sudarytų sąlygas veiklą tęsiantiems ūkio subjektams per ilgesnį laikotarpį pasirengti jos nutraukimui, amortizuoti veiklai vykdyti padarytas investicijas, realizuoti turimą produkciją ir esant galimybei persiorientuoti į kitą ūkinę veiklą. Papildomas trejų metų pereinamasis laikotarpis galėtų sušvelninti veiklos nutraukimo ekonominius padarinius, kadangi ūkio subjektams būtų sudaryta galimybė dalį su veiklos nutraukimu susijusios ekonominės naštos padengti iš pereinamuoju laikotarpiu vykdomos veiklos gaunamų pajamų. Atitinkamai tai galėtų sudaryti prielaidas mažesniam valstybės biudžeto lėšų poreikiui kompensacijoms, palyginti su veiklos nutraukimu nuo 2027 m. sausio 1 d.

Nutarimo projektas neprieštarauja Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2026 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. XV-1157 „Dėl Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas pagal Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, neatliekamas.

Ūkio subjektams sukeliamų prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimas neatliekamas**.**

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos direktyvų ar kitų Europos Sąjungos teisės aktų, nenotifikuotinas Europos Komisijai.

Nenumatoma reikšmingų neigiamų pasekmių.

Nutarimo projekte nėra naujai apibrėžiamų sąvokų ar jas įvardijančių terminų, kuriuos būtina įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Nutarimo projektas ir su juo susiję dokumentai buvo paskelbti derinti 5 darbo dienas Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS Nr. 25-19337 (4)) su Lietuvos Respublikos aplinkos, ekonomikos ir inovacijų, finansų, socialinės apsaugos ir darbo, teisingumo ministerijomis, Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos ir Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija (2026 m. balandžio 21 d. raštu Nr. (1.6 Mr) 2T-472) pateikė teisės technikos ir redakcinio pobūdžio pastabas, o Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija (2026 m. balandžio 20 d. raštu Nr. 3-1301) pateikė pasiūlymą. Į pateiktas pastabas ir pasiūlymą atsižvelgta ir suderinta darbo tvarka.

Nutarimo projektas patikslintas atsižvelgiant į derinimo metu gautas institucijų pastabas, į kurias atsižvelgta visiškai.

Lietuvos žvėrelių augintojų asociacija 2026-04-20 raštu, Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai 2026-04-21 raštu Nr. 1.03-0163 ir Lietuvos verslo konfederacija 2026-04-22 raštu Nr. 25-061VK iš esmės nesutinka su Nutarimo projekte pateiktu Projekto vertinimu ir jame nurodytais argumentais. 2026 m. gegužės 13 d. vykusio posėdžio metu šios institucijos pakartotinai patvirtino savo poziciją iš esmės nepritarti Nutarimo projektui.

Nutarimo projektą parengė Tvarios žemės ūkio gamybos ir maisto pramonės departamento (direktorius Saulius Jasius, tel. +370 5 239 1146, el. p. saulius.jasius@zum.lt)

Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriaus (patarėjas, atliekantis skyriaus vedėjo funkcijas, Marius Masiulis, tel. +370 5 239 1268, el. p. marius.masiulis@zum.lt) patarėjas, atliekantis skyriaus vedėjo funkcijas, Marius Masiulis, tel. +370 5 239 1268, el. p. marius.masiulis.@zum.lt.

PRIDEDAMA. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2, 10, 12 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2171 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-682(3)“ projektas, 4 lapai.

Ministras Kęstutis Mažeika

Marius Masiulis, tel. 239 1268, el. p. marius.masiulis@zum.lt
Rasa Sirutkaitytė, tel. +370 5 239 1150, el. p. rasa.sirutkaityte@zum.lt